

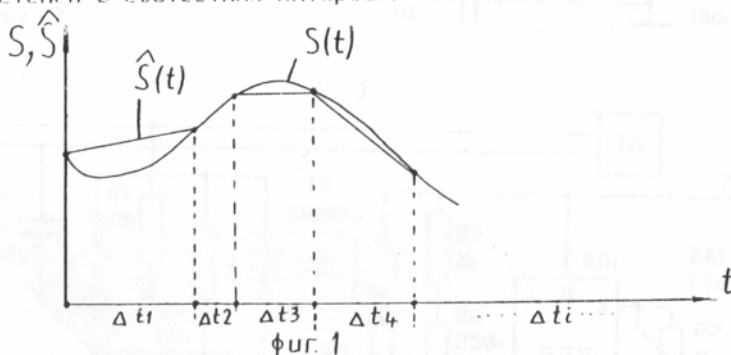
УСТРОЙСТВО ЗА ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ НА КОНТИНУАЛНИ СИГНАЛИ
 ЧРЕЗ ПОЛИНОМИ ОТ ПЪРВА И НУЛОВА СТЕПЕН

г-л. ас. инж. Благой Николаев Димитров - member, IEEE

ИНЕ - град Добрич

Възпроизвеждането на континуални сигнали чрез полиноми от първа и нулева степен при кодиране на непрекъснати информационни източници, изисква в декодера на източника да се възпроизвеждат необходимите полиноми за всеки интервал на дискретизация Δt_i ($i = 1, 2, 3, \dots$). За целта е необходимо поставящия последователен цифров сигнал $\hat{S}(t)$ да носи информация за [2]:

- степента на полинома в интервала;
- стойността на нулевия полином в съответния интервал;
- стойността на наклона (първа производна) на полинома от първа степен в съответния интервал.

Примерна апроксимация на континуален сигнал $S(t)$ чрез сигнала $\hat{S}(t)$ при адаптивна дискретизация е показана на фиг. 1. От фигурата е видно, че в интервала Δt_1 и Δt_2 е изпълнено условието

$$\hat{S}'_i(t) > 0 \quad (1)$$

т. е. възпроизвеждането се реализира чрез полиноми от първа степен

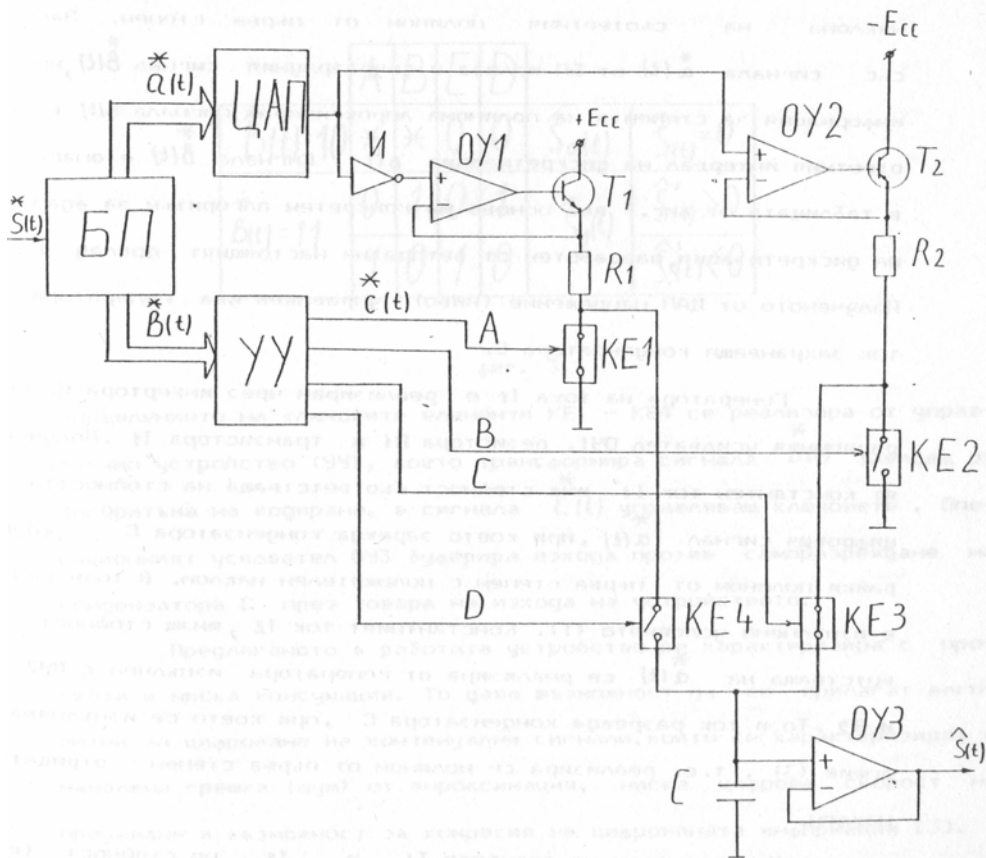
$\hat{S}_1(t)$ е с различен наклон (стойност на първата производна). Респективно
 на ъз интервала Δt_3 е изпълнено условието:

$$\hat{S}_0'(t) = 0 \quad (2)$$

т. е. възпроизвежда се с полином от нулева степен $\hat{S}_0(t)$, докато в
 интервала Δt_4 е изпълнено условието:

$$\hat{S}_1'(t) < 0 \quad (3)$$

т. е. възпроизвежда се с полином от първа степен при отрицателен
 наклон.

фиг. 2

Предлаганото в настоящата работа устройство възпроизвежда полиноми от нулева и първа степен и представява съставна част от декодера на кодиран непрекъснат източник. Схемата на устройството е представена на фиг. 2, от където е видно, че то се състои от буферна памет (БП), цифрово-аналогов преобразувател (ЦАП) и два генератора на ток, управляващи напрежението на кондензатора С [1].

Последователно постъпващият цифров сигнал $S^*(t)$ се буферира в паметта БП, след което към ЦАП с известно закъснение се подава паралелния цифров сигнал $a^*(t)$, носещ информация за стойността на наклона на съответния полином от първа степен. Заедно със сигнала $a^*(t)$ от БП излиза и двуразрядния сигнал $b^*(t)$, носещ информация за степента на полинома, апроксимиращ сигнала $S(t)$ в съответния интервал на дискретизация Δt_i . Сигнала $b^*(t)$ е отнасян в таблицата от фиг. 3 въз основа на конкретен алгоритъм за адаптивна дискретизация, разработен от автора на настоящия доклад [1]. Полученото от ЦАП напрежение (ниво) управлява два генератора на ток, захранващи кондензатора С.

Генератора на тока I_1 е реализиран чрез инвертора И, операционния усилвател ОУ1, резистора R_1 и транзистора Т1. Полученият константен ток I_1 има стойност съответстваща на стойността на цифровия сигнал $a^*(t)$, при което зарежда кондензатора С, формирайки полином от първа степен с положителен наклон. В този случай е изпълнено условието (1). Константният ток I_2 , имащ стойност съответстваща на $a^*(t)$ се реализира от генератора, изпълнен с ОУ2, I_2 и R_2 . Този ток разрежда кондензатора С, при което се изпълнява условие (3), т.е. реализира се полином от първа степен с отрицателен наклон.

Управлението на токовете I_1 и I_2 по стойност (както беше подчертано) се реализира от сигнала $a^*(t)$, чрез ЦАП. Неосъществено

е обаче тези токове да се комутират, за да могат да реализират зареждане и разреждане на C . Това се осъществява от четириразряден сигнал $\overset{*}{C}(t)$, който чрез разрядите си A , B , C и D превключва ключовите елементи (аналогови ключове) $KE1, KE2, KE3$ и $KE4$. На фиг. 3 е представена таблицата, която онагледява действието на сигнала $\overset{*}{C}(t)$ във функция от стойностите на A , B , C и D .

	A	B	C	D		
$\overset{*}{B}(t)=10$	*	*	0	0	$\hat{S}_0(t)$	$\hat{S}'_1(t)=0$
$\overset{*}{B}(t)=11$	0	1	0	1	$\hat{S}_1(t)$	$\hat{S}'_1(t)>0$
	1	0	1	0		$\hat{S}'_1(t)<0$

фиг. 3

Управлението на ключовите елементи $KE1 - KE4$ се реализира от управляващо устройство (УУ), което трансформира сигнала $\overset{*}{B}(t)$ зависещ от алгоритъма на кодиране, в сигнала $\overset{*}{C}(t)$ управляващ ключовете. Операционният усилвател ОУЗ буферира изхода против саморазреждане на кондензатора C през товара на изхода на устройството.

Предлаганото в работата устройство се характеризира с простота и ниска консумация. То дава възможност да се прилагат алгоритми за цифроване на континуални сигнали, които се характеризират с намалена грешка (шум) от апроксимация, ниска цифрова скорост на предаване и възможност за компресия на цифрованата информация [3].

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Димитров Б. Н.

"Кодек за цифрово кодиране на аналогови сигнали по редством тяхнага апроксимация със сплайнове".

"Дни на науката Варна -92"

30.10.-1.11.92-Варна

2. Dimitrov B.N.

"Algorithm and codec for minimization of digital information from analog message sources"

NATO - ASI

High Density Digital Recording

7 - 19 June 1992; Il Cioko, Italy

3. Хэскелл Б.Д., Стил Р.

"Снижение скорости передачи звуковой и видеоинформации"

ТНЭР, т 69, №2, 02.1981, (133-146)